

fattes af det objektive ansvar, således kun skader, som skyldes særlig beskaffenhed ved den grund, hvorpå den faste ejendom er opført.

Vedrørende afgrænsningen mellem fast ejendom og de produkter, der omfattes af lovforslaget, henvises til bemærkningerne til § 3.

3.6. Skadesbegrebet

Lovforslagets § 2 og direktivets art 9 fastlægger, hvilke skader skadelidte kan kræve erstattet. Det drejer sig dels om personskade og tab af forsørger, dels om skade på visse formuegoder. Mens der ikke er nogen begrænsning i adgangen til personskadeerstatningen, omfatter lovforslaget kun de såkaldte forbrugertingskader d.v.s. skader, hvor erstatningspligten har betydning for beskyttelsen af private forbrugerinteresser. Erhvervstingskader er derimod ikke omfattet af lovforslaget. Skade på selve det defekte produkt er heller ikke omfattet af reglerne i lovforslaget. Erstatning for skader af denne karakter reguleres af købelovens regler om ansvar for mangler.

For at en tingskade er omfattet af direktivet og dermed lovforslaget, skal to betingelser være opfyldt. For det første skal tingen være af en art, der sædvanligvis er beregnet til privat brug, og for det andet skal skadelidte hovedsageligt have anvendt den i overensstemmelse hermed.

Ved beregningen af den samlede tingskadeerstatning fradrages et beløb, der svarer til modværdien af 500 EF regningsenheder (ECU), hvilket udgør ca. 4.000 kr. Det er ikke efter direktivet muligt at pålægge erstatningspligt på objektivet ansvarsgrundlag for den fulde forbrugertingskade.

3.7. Erstatningsudmåling

Bortset fra begrænsningen af ansvaret for forbrugertingskader indeholder direktivet ikke en regulering af, hvilke tabsposter skadelidte kan kræve erstattet, eller hvorledes erstatningen skal udmåles. Dette spørgsmål overlades til national ret. I dansk ret reguleres spørgsmålet om erstatning for personskade af erstatningsansvarsloven. Ved personskade kan skadelidte kræve erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, helbredsudgifter, tab eller forringelse af erhvervsvevnen og godtgørelse for svie og smerte samt varigt mén. I forbindelse med tab af forsørger er erstatningsposterne begravelsesudgifter og erstatning for tab af forsørger. Erstatningsansvarsloven indeholder detaljerede regler om beregning af erstatning for personskader. Erstatningen fastsættes ud fra faste retningslinier på grundlag af skadelidtes méngrad og årsindkomst.

Spørgsmålet om erstatning for tingskade afgøres som udgangspunkt efter dansk rets almindelige erstatningsregler. Herefter skal skadelidte have fuld erstatning for det individuelle økonomiske tab, der er en følge af produktskaden.

Efter erstatningsansvarslovens § 19 kan erstatning for tingskade bortfalde, når tingen er dækket af en forsikring. Denne bestemmelse får imidlertid ingen praktisk betydning ved produktansvar, idet ansvaret for tingskade ikke bortfalder, når skaden er forvoldt ved udøvelse af offentlig eller *erhvervs-mæssig* virksomhed.

Efter direktivet er producentens samlede ansvar for produktskader ikke begrænset. I medfør af artikel 16, stk. 1, kan medlemslandene imidlertid bestemme, at producentens samlede ansvar for personskade, herunder død, som er forårsaget af identiske genstande med samme defekt, skal være begrænset til et beløb på mindst 70 mill. ECU, hvilket svarer til ca. 560 mill. kroner.

Det er på denne baggrund overvejet, hvorvidt denne begrænsning af producentens ansvar for skader forvoldt af en defekt ved identiske produkter bør indføres i Danmark. Justitsministeriet har ikke fundet, at begrænsningen burde indføres generelt for alle produkter. Justitsministeriet har herved bl.a. lagt vægt på, at ansvarsbegrænsningen er lagt på så højt et niveau, at de fleste producenter i realiteten vil få et ubegrænset ansvar, ligesom en ansvarsbegrænsning af denne størrelse næppe kan antages at få væsentlig forsikringsmæssig betydning. Hertil kommer, at en eventuel indførelse af ansvarsbegrænsning i Danmark ikke vil betyde, at producenten kan indrette sig i tillid hertil i alle relationer. Således vil en producent fortsat hæfte uden begrænsning, hvis produktskaden skyldes forsæt eller uagtsomhed, eller hvis produkterne eksporteres.

Foreningen af danske Medicinfabrikker – MEFA – har rettet henvendelse til justitsministeriet og givet udtryk for, at en begrænsning må antages at være af væsentlig betydning for muligheden for at opnå forsikringsmæssig dækning af produktansvaret for medlemmernes produkter. Foreningen har samtidig oplyst, at denne sammen med de øvrige brancheorganisationer, der har med produktion og salg af lægemidler at gøre, for tiden søger at udarbejde en frivillig erstatningsordning med forsikringsdækning for organisationernes medlemmer. En maksimering af ansvaret vil efter foreningens opfattelse være af afgørende betydning for gennemførelse af en sådan ordning. Efter justitsministeriets opfattelse vil erstatningsmaksimering kunne fastsættes for bestemt afgrænsede produktgrup-